

stockholms
dövas
förening

Motioner från Stockholms Dövas Förening till Sveriges Dövas Riksförbunds Kongress

Det finns på teckenspråk också, länken:

<https://vimeo.com/album/4227945>

Kod: SDF2017

Motion 1:

Döva med kognitiv funktionsnedsättning och deras rättigheter

Idag upplever föreningen att fler och fler döva med kognitiva funktionsnedsättningar bortglöms i många sammanhang, speciellt deras rätt till en fullgod teckenspråkig miljö i respektive boenden och dagliga verksamheter.

Mår de bra? Hur ser deras språkliga miljö varje dag ut? Har de personer som stöttar dem på teckenspråk exempelvis teckenspråkiga godemän och förvaltare. Hur ser deras fritidsverksamhets möjligheter ut?

Yrkande:

Att SDR ska via en samverkan med socialstyrelsen driva på en större nationell utredning kring döva med kognitiv funktionsnedsättnings livssituation där man får fram statistik och underlag på deras välmående för fortsatt arbete i exempelvis projektform.

Motion 2:

Dövkunskaps utbildningspaket

Idag är kunskapen om döva låg i hela landet speciellt hos myndigheterna. Hur kan vi öka kunskapen hos dessa myndigheter och andra insatser? Vi innehar själva dövkunskapen och har bra folk i landet som kan åka ut och informera om dövkunskap. Det kan också inbringa en inkomst till förbundet och/eller dövföreningar som åker ut på uppdrag för SDR. Grundpaketet ska vara utvecklat av SDR så att alla som åker ut och informerar har samma information, på så sätt sprids SDR:s arbete och rätt kunskap om dövas livssituation och villkor.

Yrkande:

Att SDR ska utveckla ett utbildningspaket som man sen säljer till myndigheter och företag.

Ett utbildningspaket där de får kunskap om döva, teckenspråket och bemötande/attityd kring dövheten.

Motion 3:

Marknadsförningstidning

När SDR under året 2013 skickade ut tidningen Teckenspråk blev den en succé. Den ger så mycket information och kunskap till allmänheten. Idag känns Dövas Tidning inte som en bra tidning att sprida extern då den är mer för oss döva själva. Fler kunskapsgivande artiklar behöver spridas. SDR:s egna informationsmaterial bör också utvecklas så att det når ut till allmänningen." Jag ser vad mitt barn säger " en sådan informationsfilm bör göras löpande och komma med något nytt.

Yrkande:

Att SDR ska utge en sorts informativ tidning som marknadsför teckenspråket och ger kunskap om dövas livssituation 1-2 gånger om året. SDR:s informationsmaterial ska utvecklas.

Motion 4:

Språkdeprivation

Idag kan vi se barn ha bristande språkförmåga och därmed sämre kommunikationsmöjligheter och socialkompetens. Det har skett fall där döva diagnosticerats som språkstörda eller t.om. som kognitiv funktionsnedsatt trots de endast inte fått språk som liten. Att inte ha fått språk tidigt är samhällets fel och därför behöver vi utreda hur vi kan få samhället ta ansvar för den grupp som är utsatt för språkdeprivation. Flera forskningar inom området behövs.

Yrkande:

Att SDR ska ansöka om ett förstudieprojekt eller ett långtidsprojekt där man utreder möjligheterna om att undvika att skapa språkdeprivation som och vilka konsekvenser den medför döva.

Motion 5:

Psykisk ohälsa hos döva

Idag förekommer det tydliga tecken på att många döva lever i en psykisk ohälsa. Vad gör vi åt deras välmående? Hur kan vi arbeta för målgruppen döva som lever i en psykisk ohälsa? Deras rättigheter inom vården och rehabiliteringen behöver ses över.

Yrkande:

Att SDR ska utveckla ett projekt där man kartlägger psykisk ohälsa hos döva nationellt för rapportering och åtgärdsförslag till bl.a. Socialstyrelsen.

Motion 6:

Arbetsförmedlingens okunskap ska bort!

Arbetsförmedlingens organisation idag är inte optimal för döva i landet. Döva skriver in sig i AF för att få tolk till utbildning, personligt biträde, lönebidrag och skriver på ett papper där de anser sig ha nedsatt arbetsförmåga. Handläggare byts alltför ofta, vi behöver få dövkunskapen nedskrivet i deras system.

Yrkande:

Att SDR ska sätta hårt mot Arbetsförmedlingen och regeringen om att döva inte ska behöva anses sig ha nedsatt arbetsförmåga och att någon annan tar på sig ansvaret för tolk i arbetsliv utan att behöva skriva in sig i AF.

Att begära att AF:s alla handläggare har en tändare i sin datorskärm som beskriver rättigheterna och tolkbokningsinformation när de bemöter döva.

Att begära att alla storstäder ska ha ett och samma centrala AF kontor för döva, på så sätt slipper döva förklara sin dövhet varje gång de besöker AF. Alternativet är att bilda ett eget nationell AF för döva.

Motion 7:

SPSM ska ta emot ensidiga döva barn och lätt hörselskadade barn

Idag nekas vissa döva barn att gå på SPSM. Barn som är fullt döva i ena örat och hör bra i andra örat samt barn som hör cirka 20-50 dB anses som "hörande" av SPSM och anses att de klarar därmed att gå i kommunal skola. Detta är fel anser vi. Barn med ensidig dövhet och lätt hörselskada behöver teckenspråk minst lika mycket som hörselskadade och döva barn. Det finns tydliga tecken hos dessa barn att de inte mår bra i kommunala skolor, de blir ofta spända i nacken och vet inte vilken riktning hörseln kommer ifrån eller missar många saker både i klassrum och den sociala biten i rasterna.

Yrkande:

-Att SDR ska arbeta för att ensidiga döva och lätt hörselskadade barn ska få rätt att gå på SPSM.

-Att tillsammans med HRF kartlägga ensidiga döva barns livssituation.

Motion 8:

Öppen och sluten psykiatrisk vård

Idag saknar vi en psykiatrisk öppen- och slutenvård för döva med teckenspråkig personal. Det har länge konstaterats att behovet finns mer eller mindre alla åren. Flera döva har hamnat på öppen- och sluten vård utan att ha teckenspråkskompetens bland personalen. Vi anser att det är oerhört viktigt att det ska finnas personal som kan teckenspråk.

Yrkande:

Att utveckla en psykiatrisk slutenvård avdelning för döva i en av de större städerna i landet där man har nationell intagning. Nationella riktlinjer behöver ses över eller utvecklas.

Motion 9:

Internationella dövveckan.

Internationella dövveckan uppmärksammades extra år 2016 då WFD fyller 65 år i år och SDF:s medlemmar anser att detta borde uppmärksammas årligen på något sätt och ska arrangeras av SDR tillsammans med dövföreningar. Gör veckan till en medieuppmärksamhet för samhället men också en kulturell fest för döva. SDR behöver inte ta all ansvar men samordna verksamheten och se till att regionala nyhetskanaler uppmärksammar veckan. Även föreslår man att ha en s.k. "turkosgala" var femte år, med start samma år som Teckenspråkets dag fyller 40 år år 2021.

Yrkande:

Att SDR arrangerar ett nationellt arrangemang under internationella dövveckan årligen på olika städer där man samverkar med stadens närmaste dövförening.

Att samverka med lokala dövföreningar genom att stötta dövföreningar att arrangera lokalt.

Att se till att turkosgala ska genomföras från start år 2021.

Motion 10:

Teckenspråkiga äldrevägledare

Äldre frågor är något som SDF idag prioriterar enligt beslut i föreningsmötet. Vi anser att behovet av ett par nationella äldrevägledare eller flera regionala äldrevägledare är stort. Se på rapporten från SDP med Birgitta Martinell – "Valfrihet och värdighet saknas hos äldre döva!". Många äldre får inte stöd och information av sina egna kommuner pga. okunskap. Många äldre döva blir offer när kommuner och landsting bryter mot språklagen och mänskliga rättigheter.

Yrkande:

Att SDR ska tillsammans med SDP jobba fram nationella äldrevägledare/äldre pedagog eller flera regionala äldrevägledare som är fullt teckenspråkiga och har kunskap om dövas behov.

Motion 11:

CODA

CODA-familjer

Ca 90% av alla som betalat familjemedlemskap hos SDR är CODA-familjer dvs hörande barn till döva föräldrar. Det är en oerhört stor grupp av SDR:s alla medlemmar. Dessa CODA-familjer behöver få träffas och umgås genom tex familjeläger varann år. CODA-barn behöver få träffa andra CODA-barn för att stärka sin identitet och bli starkare i deras modersmål samt tvåspråkighet. Är CODA-barn säkra i sig själva kan vi få mycket i gengäld av dom när de är vuxna – de är våra teckenspråks ambassadörer och vi vinner mycket, inte bara medlemsantalet, på att ingå dom i förbundet.

Idag jobbar många ensamma i olika städer med råd och stöd samt CODA-information för bland annat skolor. Informationen är också idag varierande beroende på vart i landet. De behöver få till årliga samverkansträffar för att utvecklas som informatörer samt materialen behöver uppdrageras då och då. De är viktiga då de informerar b.la om döva, teckenspråket och tvåspråkigheten etc. Informationen gör en sådan stor skillnad för alla i en CODA-familj och sprider ut kunskap om döva och teckenspråk.

Yrkande:

Att SDR ska bevaka olika CODA-frågor.

Att SDR ska bilda en CODA arbetsgrupp och arbeta för att CODA-familjeläger ska genomföras varann år.

Att SDR ska se till att landets alla CODA-informatörer får till årliga träffar för samverkan.

Motion 12:

Svenskt teckenspråk som språk

Svenskt teckenspråk likställs idag som minoritetsspråk. Detta är svagt idag. Våra medlemmar pratar om att vi ska begära att svenskt teckenspråk blir erkänt som nationellt språk likt det svenska språket.

Yrkande:

Att SDR ska arbeta för att svenskt teckenspråks ställning stärks genom att bli ett nationellt erkänt språk.

Motion 13:

Alma Abrahamssons pris

Stockholms Dövas Förening vill uppmuntra pedagoger som arbetar med döva och hörselskadade barn i landets förskolor och skolor genom att SDR upprättar ett nytt pris som delas ut i samband med SDR:s kongress där man delar ut andra utmärkelser.

Alma Abrahamsson pris önskar vi att utmärkelsen heter då Alma varit en förebild i dövrörelsen i egenskap som förskolelärare i Göteborg. Hon har bidragit mycket till att döva barn på hennes tid fick stärka sin dövidentitet genom ett fullgod teckenspråkig pedagogisk miljö. Många känner till henne som en av tidernas bästa förskolelärare. Priset ska ges till en pedagog som arbetat inom skolmiljön med hjärtat och därmed bidra till en fullgod och kvalitativ utbildning på fullt teckenspråk till döva barn. SDR kan upprätta ett kriterier PM för vilka som kan nomineras till priset.

Nomineringar till priset kan fås från bl.a. elevrådet i landets SPSM skolor och övriga pedagoger som kan nominera sina arbetskollegor eller medlemmar som lämnar in argument.

Yrkande:

Att SDR ska dela utmärkelsen Alma Abrahamsson priset från och med kongressen år 2021.

Motion 14:

Speciallärarbehörighet hos SPSM ska inte vara ett krav!

Bakgrund:

Idag finns det krav för en behörig grundskolelärare att gå på speciallärarutbildning för att kunna jobba på SPSM specialsolor runt om landet.

Vi på dövföreningen vill att kravet ska tas bort då det ska räcka med att pedagogen har behörig kompetens och full teckenspråk. Det kan jämföras med andra grundskolor (även i anpassade skolform där döva och hörselskadade barn finns) då räcker det med grundskolelärarkompetens. Att få gå på utbildningen kräver byråkrati då man måste ha jobbat i SPSM skolan minst 1,5 år innan man kan söka tjänsten samtidigt som man måste ha speciallärarutbildningen för att ens få en fast tjänst i SPSM. Moment 22 situation.

Yrkande:

Att SDR ska se till att förordningen på utbildningsdepartementet ska förändras så att kravet tas bort.